

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 15-11-54930 זילברג נ' גרופר קניות חברתיות בע"מ

תיק חיצוני:

לפני **כבוד השופט עמית יריב**

תובע **עו"ד עמית זילברג**
ע"י ב"כ עו"ד נפתלי גרוס

נגד

נתבעת **גרופר קניות חברתיות בע"מ**
ע"י ב"כ עו"ד אמיר ורון

פסק דין

1

2 1. לפניי תביעה שהוגשה בגין הפרה נטענת של הוראות סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק
3 ושידורים), תשמ"ב – 1982 (להלן: "סעיף 30א" ו"החוק", לפי העניין). התובע הציב את
4 הסוגיה השנויה במחלוקת בין הצדדים בסעיף 3 לכתב התביעה, והגדירה כדלקמן:

5 "האם פסק הדין שהתקבל במסגרת התובענה הייצוגית מהווה מעשה בית דין לגבי
6 התביעה לפיצוי הסטטוטורי (פיצוי לדוגמא ללא הוכחת נזק) של התובע?"

7 2. בשאלה זו – אשר היא שאלה משפטית ממוקדת וברורה – אדון להלן. יוער, כי מאחר
8 שהשאלה היחידה לפניי היא שאלה משפטית, ויתרו הצדדים על שמיעת ראיות, והגישו את
9 סיכומיהם בכתב.

10 רקע עובדתי וטענות התובע

11 3. במסגרת ת"צ 10440-07-12 רבי נ' גרופר קניות חברתיות בע"מ (להלן: "התובענה
12 הייצוגית"), הגיעו הצדדים להסדר פשרה אשר חל על כל מי שהיה מנוי ברשימות התפוצה
13 של הנתבעת מיום הקמתה בשנת 2010 ואילך, קרי – עד למועד אישור הסדר הפשרה. הסדר
14 הפשרה אושר וקיבל תוקף של פסק דין.

15 4. אין מחלוקת בין הצדדים, כי התקופה שבגינה הוגשה התביעה חופפת לתקופה שבגינה הושג
16 הסכם הפשרה, קרי – שלאחר מועד אישור הסכם הפשרה לא נשלחו עוד הודעות מפרות.
17 התובע מעלה שתי טענות, מכוחן הוא סבור שיש לקבל את התביעה:

18 א. הקבוצה המיוצגת בתובענה הייצוגית הורחבה שלא כדין, שכן במסגרת הסכם
19 הפשרה נכללו בה חברים שלא נכללו בה במועד הגשתה (וזאת לאור ניסוח הקבוצה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 15-11-54930 זילברג נ' גרופר קניות חברתיות בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 ככזו הכוללת את מנויי הנתבעת ממועד הקמתה ואילך). על כן, טוען התובע כי אינו
2 נמנה על חברי הקבוצה, ולא חל ביחס אליו מעשה בית-דין ;
- 3 ב. גם אם אכן נכלל התובע על חברי הקבוצה, יש לקבוע כי מאחר שלא ניתן לתבוע את
4 הפיצוי הסטטוטורי הקבוע בחוק במסגרת תובענה ייצוגית, לא קם מעשה בית-דין
5 ביחס לפיצוי זה, והתובע רשאי לתבוע אותו בנפרד.
- 6 5. לאחר שעיינתי בקפידה בכתבי הטענות ובסיכומי הצדדים, אני סבור כי דין התביעה
7 להידחות תוך חיוב התובע בהוצאות בשיעור משמעותי, שכן תביעה זו – טוב היה לה לולא
8 באה לעולם כלל, וכל כולה שימוש לרעה בהליכי משפט. להלן נימוקיי לכך בתמצית.
- 9 **הטענות ביחס להגדרת הקבוצה בתובענה הייצוגית**
- 10 6. לא מצאתי כל הצדקה להידרש לטענותיו של התובע בדבר הפגמים שנפלו, כנטען, בהסדר
11 הפשרה או בהגדרת הקבוצה במסגרתו, וזאת מאחר שאינני סבור שראוי לאפשר לתובע
12 "לעקוף" את המנגנון החוקי שנקבע בסעיף 18 לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו – 2006, כפי
13 שהוא מנסה לעשות, ואבאר.
- 14 7. אין מחלוקת, כי הסדר הפשרה בתובענה הייצוגית הובא לעיונו של בית המשפט המחוזי
15 בתל-אביב – יפו, ולאישורו. מעיון בתיק בית המשפט בתובענה הייצוגית עולה, כי בית
16 המשפט העיר הערות ביחס להסכם המוצע, ושלח את הצדדים לשוב ולהתדיין ביניהם. מכל
17 מקום, אין ספק שבית המשפט פעל בהתאם להוראות סעיף 18 לחוק התובענות הייצוגיות.
- 18 כעת, במסגרתה של תובענה אחרת, מבקש התובע כי בית משפט זה יקבע, כי נפלה טעות
19 בהליכים שנהלו בבית המשפט המחוזי, ועל כן – אין הוא כפוף להסדר הפשרה ואין הוא
20 חלק מן הקבוצה המיוצגת שם.
- 21 אלא שחוק תובענות ייצוגיות מסדיר שני מנגנונים שונים, מפורטים ומפורשים, המסדירים
22 את מעמדם של חברים מיוצגים המבקשים להשיג על התנהלות ההליך בבית המשפט הדין
23 בתובענה ייצוגית – מנגנון אחד המעוגן בסעיף 11 לחוק תובענות ייצוגיות הוא מנגנון
24 היציאה מן הקבוצה ומנגנון אחר המעוגן בסעיף 18 (ד) לחוק תובענות ייצוגיות, הוא מנגנון
25 ההתנגדות להסדר הפשרה.
- 26 לכך יש להוסיף את מנגנון הפרסום – המאפשר לכל חבר פוטנציאלי בקבוצה לדעת כי הושג
27 הסדר פשרה, וכן לדעת את המועדים להגשת התנגדויות לו.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 15-11-54930 זילברג נ' גרופר קניות חברתיות בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 מכאן שכל שסבר התובע כאן, כי הגדרת הקבוצה בהסדר הפשרה מנוגדת לדין – היה עליו
2 להגיש התנגדות לאישור הסדר הפשרה בבית המשפט המחוזי; ככל שביקש שלא להיכלל
3 בקבוצה – היה עליו להגיש הודעת יציאה מן הקבוצה.
- 4 .8. אני סבור, כי מקום שבו קובע הדין באופן מפורש מנגנון השגה, לא בנקל יש להתיר "תקיפה
5 עקיפה" של פסק דין מחייב של בית משפט במסגרתו של הליך אחר. ודוק: התובע כלל לא
6 הגיש התנגדות ואף לא ביקש להוציא עצמה מן הקבוצה; ממילא לא הובאו הסתייגויותיו
7 לפני בית המשפט שדן בתובענה הייצוגית, ואשר בסמכותו לבחון את העניין הציבורי הכללי
8 הטמון בתובענה עצמה, כמו גם בהסדר הפשרה. על כן – אינני סבור שיש לאפשר לו כעת
9 ליהנות מ"התנגדות בדיעבד" להסדר הפשרה, לאחר שזה אושר, והקבוצה קיבלה את
10 התמורה בגין הפגיעה – והתובע בכלל זה.
- 11 .9. לכך יש להוסיף את הכלל העקרוני בדבר כיבוד הדדי בין ערכאות – מקום שבו דנה ערכאה
12 פלונית והכריעה, על פי סמכותה, לא בנקל יתערב בכך בית משפט אחר. כלל עקרוני זה יפה
13 שבעתיים בענייננו, כאשר הערכאה המוסמכת מלכתחילה היא בית המשפט המחוזי, וכעת,
14 בגדריה של תובענה חדשה, נדרש בית משפט השלום לקבוע כי בית המשפט המחוזי שגה או
15 פעל שלא במסגרת סמכותו.
- 16 .10. על כן, אני קובע כי התובע מושתק מלהעלות טענות נגד פסק הדין של בית המשפט המחוזי,
17 ועוד קובע כי התובע הוא חבר הקבוצה שיוצגה בתובענה הייצוגית, וכי הוא כפוף למעשה
18 בית-דין.

האם זכאי התובע לתבוע פיצויים לדוגמה חרף קיומו של מעשה בית-דין?

- 19
- 20 .11. טענתו היסודית של התובע בהקשר זה היא, כי מאחר שחוק תובענות ייצוגיות אינו מאפשר
21 הגשת תביעה ייצוגית לפיצויים ללא הוכחת נזק, ממילא אין בקיומו של מעשה בית-דין כדי
22 לשלול את זכותו להגיש תביעה עצמאית לפיצויים לדוגמה הקבועים בסעיף 30א (י) לחוק.
- 23 .12. טענה זו היא שגויה מיסודה, באשר היא מערבת בין העילה ובין הסעד. כידוע, בגין עילה
24 אחת – ניתן להגיש תובענה אחת. לא זו אף זו: פרק ה' לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד
25 – 1984, מתייחס גם לחובה לתבוע את מלוא הסעדים בגין אותה עילה, וכלשונו של תקנה
26 45 לתקנות סדר הדין האזרחי:
- 27 "מי שזכאי לסעדים אחדים בשל עילה אחת, רשאי לתבוע את כולם או מקצתם; אך
28 אם לא תבע את כולם, לא יתבע אחרי כן כל סעד שלא תבעו, אלא אם כן הרשה לו
29 בית המשפט שלא לתבעו"

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 15-11-54930 זילברג נ' גרופר קניות חברתיות בע"מ

תיק חיצוני:

1 בענייננו, העילה – אותה עילה היא: משלוח הודעות דואר אלקטרוני בחריגה מהכללים
2 שנקבעו בסעיף 30א. אלא שבעוד שהסעד שנתבע במסגרת התובענה הייצוגית היה הסעד של
3 פיצוי בגין נזק בלתי-ממוני, בענייננו עותר התובע לפסיקת פיצויים לדוגמה, כהגדרתם
4 בחוק. כלומר – ענייננו בעילה אחת, ובשני סעדים שונים האפשריים בגדרה.

5 אפתח ואציין, כי התובע לפני לא עתר לפיצול סעדים – כך שממילא, ומשנקבע כי הוא חלק
6 מן הקבוצה המיוצגת הוא מנוע מלתבוע את הסעד הנוסף. אולם גם לגופו של עניין, מקום
7 שבו ניתן פיצוי בגין נזק לא-ממוני, לא ניתן לתבוע בנוסף פיצוי ללא הוכחת נזק, כפי שנקבע
8 בע"א 7426/14 פלונית נ' אורי דניאל (2016):

9 "לאחר שבית המשפט קבע כי הוכח נזק בלתי ממוני, ופיצה את אורי בגינו, לא היה
10 מקום לפסוק בנוסף לכך פיצוי ללא הוכחת נזק. פיצוי ללא הוכחת נזק, כשמו כן הוא,
11 ואין מדובר בפיצוי "בנונס" [...]. מסלולי הפיצוי הם מסלולים חלופיים: פיצוי ללא
12 הוכחת נזק, עד לסכום הקבוע בחוק; או פיצוי על פי הוכחת נזק, שעשוי להיות הן
13 בגין נזק ממוני (כללי או מדויק) והן בגין נזק בלתי ממוני. יצויין כי בפועל, נוכח
14 קשיי ההוכחה והכימות של נזק בלתי ממוני, לעיתים אין הבדל רב בינו לבין פיצוי
15 ללא הוכחת נזק, אך לא ניתן לפסוק אותם במצטבר זה לזה. פיצוי ללא הוכחת נזק
16 עודנו פיצוי בגין נזק, ורק רכיב ההוכחה הוא שמתיתר." (סעיף 79 לפסק דינו של
17 כב' השופט יצחק עמית)

18 כלומר – משקיבל התובע פיצוי בגין נזק בלתי ממוני – אין הוא זכאי עוד לפיצוי הסטטוטורי
19 הקבוע בחוק ללא צורך בהוכחת נזק.

20 13. התובע מפנה להוראות סעיף 30א (י) (4) לחוק, שם נקבע כי:

21 "אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מזכותו של הנמען לפיצויים לפי סעיף קטן
22 (ט) או לכל סעד אחר, בשל אותה הפרה".

23 על פי פרשנותו של התובע, התכוון המחוקק לאפשר כפל-פיצוי. פרשנות זו אינה מקובלת
24 עליו כלל ועיקר. אני סבור, כי המחוקק ביקש, בסעיף 30א (י) (4), להותיר את הבחירה בסעד
25 בידי התובע, ולשלול מראש טענה של "ייחוד הסעד" – קרי, מקום שבו מבקש תובע לתבוע
26 סכום העולה על 1,000 ₪ להפרה – למשל, מכיוון שהוא יכול להוכיח קיומו של נזק גבוה
27 מזה – יהיה רשאי לעשות כן, ולא תישמע טענה כי סכום התביעה מוגבל ל-1,000 ₪ בלבד,
28 או מקום שבו מבקש תובע לקבל סעד של צו מניעה או צו עשה – לא תישמע טענה כי הסעד
29 האפשרי היחיד הוא של 1,000 ₪ לכל הפרה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 15-11-54930 זילברג נ' גרופר קניות חברתיות בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 כל פרשנות אחרת – ובוודאי הפרשנות שמבקש התובע ליתן לסעיף – פירושה שבגין עוולה
2 אחת יוכל הנפגע להיפרע יותר מפעם אחת, היא עלולה להוות כפל פיצוי, ולחתור תחת
3 התכליות של דיני הנזיקין.
- 4 14. אמור אפוא: סעיף 30א מקנה לנפגעים את אפשרות הבחירה: ברצותם – יגישו תביעה
5 לפיצוי הסטוטורי, לא יידרשו להוכיח קיומו של נזק אך הפיצוי יהיה מוגבל בהיקפו;
6 וברצותם – יגישו תביעה לפיצוי על נזק שנגרם, יוכיחו אותו, והיקף הפיצוי יהיה כהיקף
7 הנזק. אולם משבחר תובע (ובענייננו – חבר בקבוצה מיוצגת) בנתיב אחד – נחסם לפניו
8 הנתיב האחר, ואיננו קיים עוד בסל הכלים העומד לרשותו.
- 9 15. מאחר שעל פי כללי מעשה בית-דין הקבועים בסעיף 24 לחוק תובענות ייצוגיות:
10 "פסק דין בתובענה ייצוגית יהווה מעשה בית דין לגבי כל חברי הקבוצה שבשם
11 נוהלה התובענה הייצוגית, אלא אם כן נקבע במפורש אחרת בחוק זה"
12 ומאחר שהתובע לא ביקש לצאת מן הקבוצה במועד שנקבע לכך, יש לראות את התובע כאן
13 כמי שהיה תובע גם בתובענה הייצוגית, כלומר – מי שבחר במסלול התביעה בגין נזק, ולא
14 במסלול הפיצוי הסטוטורי, ודין תביעתו לפניי להידחות.
- 15 **לשאלת ההוצאות**
- 16 16. משנדחתה התביעה, יש לבחון את הוצאות ההליך. כבר בפתח הדברים עמדתי על כך,
17 שמדובר בתביעת סרק מובהקת: ניסיון לפיצוי כפול, תוך עקיפת המנגנון הקבוע בחוק
18 תובענות ייצוגיות לשם עשיית רווח כספי. זהו שימוש מובהק לרעה בהוראות סעיף 30א
19 ובהליכי משפט.
- 20 17. בפסק הדין בת"ק (ת"א) 67741-12-14 **אופיר ורדי נ' דניאל פורת** (2015) כתבתי:
21 "[...] לתובעים על פי חוק הספאם יש תמריץ כלכלי מובהק וברור להגיש תביעות.
22 אל מול תמריץ זה, אשר נועד, כפי שציינן כב' השופט פוגלמן [ברע"א 1954/14 חזני
23 נ' הנגבי (2014) – ע"י], לתמרץ הגשת "תביעות יעילות", עמדתי היא שיש לקבוע
24 מנגנון נגדי, אשר ייצור תמריץ שלילי להגשת תביעות סרק. הטעם לכך הוא כפול.
25 ראשית, מנגנון הפיצוי הקבוע בחוק הספאם נועד ליצור "אכיפה אזרחית". יתרונה
26 של אכיפה אזרחית, בוודאי כשהדברים נוגעים לדיני צרכנות, הוא ברור מבחינה
27 ציבורית. הוא יוצר "מכפיל כוח" באכיפתן של הוראות חוק אשר לרשויות המדינה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 15-11-54930 זילברג נ' גרופר קניות חברתיות בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 אין די משאבים על מנת לאכוף אותן, ומאפשר לאזרח שנפגע מעוולה כאמור לדרוש
2 "תיקון" מבלי להיות תלוי בגורמי חקירה או תביעה.
- 3 אלא שמי שמבקש לאכוף את החוק, מי שאוחז בתרמילו את סמכויות האכיפה, צריך
4 להקפיד לעשות בו שימוש נכון, זהיר – ובתום לב, זאת בעיקר משום שלא רק את
5 עניינו שלו הוא מביא אל בית המשפט, אלא עניין ציבורי. ועל כן, ככל שתידחה
6 תביעתו – לא עניינו שלו לבדו הוא הסופג מכה, אלא עניינו של הציבור כולו.
- 7 שנית, כפי שציינתי לעיל, חוק הספאם, ובעיקר פסק הדין בעניין חזני, הביא ל"מבול"
8 של תביעות מסוג זה המוגשות לבתי המשפט השונים. העלויות הנמוכות יחסית של
9 ניהול הליך "ספאם" בבית המשפט לתביעות קטנות, יחד עם הסיכוי הגבוה לפיצוי
10 יוצרים חשש ממשי להגשת תביעות סרק טורדניות. אני סבור, כי לצד פיצוי ראוי
11 והולם במקרים שבהם הוכחו יסודותיה של העוולה לפי חוק הספאם, לרבות פסיקת
12 הוצאות בשיעור מתאים (וראו לעניין זה את פסק הדין בעניין חזני, שבו נערך ניתוח
13 מפורט של השיקולים בפסיקת הוצאות ההליך), כאשר מתברר שתביעתו של התובע
14 – תביעת סרק היא, וכי הוגשה שלא בתום לב – יש לפסוק הוצאות בשיעור ריאלי,
15 תוך התחשבות בהטרדת הנתבעים ובנזק הפוטנציאלי למאבק בתופעת הספאם – נזק
16 שנגרם בכל פעם שנדחת תביעה מסוג זה."
- 17 18. ההליך שלפנינו הוא, כאמור, מקרה מובהק של תביעת סרק, שהוגשה על מנת לזכות בכפל
18 פיצוי שסותר את עקרונות היסוד של דיני הנזיקין ושל דיני הצרכנות. התובע עצמו הוא
19 עורך דין במקצועו, והוא אף היה מיוצג בהליך זה, ולכן חזקה עליו שידע היטב כי תביעתו –
20 תביעת סרק היא.
- 21 יוער עוד, כי בפסק הדין בעניין חזני התייחס בית המשפט העליון לצורך לתמרץ תביעות
22 "יעילות". בענייננו אין ספק שלא מדובר בתביעה "יעילה", ואינני רואה כל חשש מפני
23 "אפקט מצנן" – שכן ככל שיגבר האפקט המצנן מפני הגשת תביעות סרק דוגמת זו – כך
24 ייטב.
- 25 19. על כן, יש לחייב את התובע בהוצאותיה הריאליות של הנתבעת, שנדרשה להתגונן מפני
26 תביעה זו. עם זאת, נתתי דעתי לכך שהתובע הסכים לנהל את ההליך במישור המשפטי, ללא
27 צורך בשמיעת ראיות, ובכך חסך זמן והוצאות. לכך יינתן ביטוי בפסיקה הוצאות הנתבעת,
28 ומן הטעם הזה (ורק בעטיו) אני נמנע מפסיקת הוצאות לטובת אוצר המדינה, שלטעמי ראוי
29 היה להטיל כאן.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 54930-11-15 זילברג נ' גרופר קניות חברתיות בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 20. על כן יישא התובע בהוצאות הנתבעת בסך 2,500 (אלפיים וחמש מאות) ₪ וכן בשכ"ט ב"כ
- 2 הנתבעת בשיעור מתון של 12,500 (שנים עשר אלף וחמש מאות) ₪. סכומים אלה יישאו
- 3 הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד לתשלום המלא בפועל.

4

5 ניתן היום, ו' חשוון תשע"ז, 07 נובמבר 2016, בהעדר הצדדים.

6

עמית יריב, שופט

7

8